

Datum: 8. 4. 2026

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE®**
Slovenian Chamber of Commerce

SPOROČILO ZA JAVNOST

Dunajska cesta 167, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Matična številka: 2246473000
ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0400 0027 8921 404

DRASTIČEN PADEC PRIHODKOV V TRGOVINI V ZAČETKU LETA 2026

Prihodki v trgovini na drobno so se v začetku leta 2026 občutno znižali, pri čemer je bil padec najizrazitejši v segmentu živil. Slovenija pri tem izrazito odstopa od povprečja EU, kjer potrošnja še vedno raste, kar kaže na vse večje težave s konkurenčnostjo domačega poslovnega okolja. Kljub rasti plač in zmerni inflaciji se potrošnja ne krepi. Na Trgovinski zbornici Slovenije (TZS) ugotavljamo, da razlogi za ta upad izhajajo pretežno iz domačih strukturnih dejavnikov in ne iz splošnega evropskega trenda.

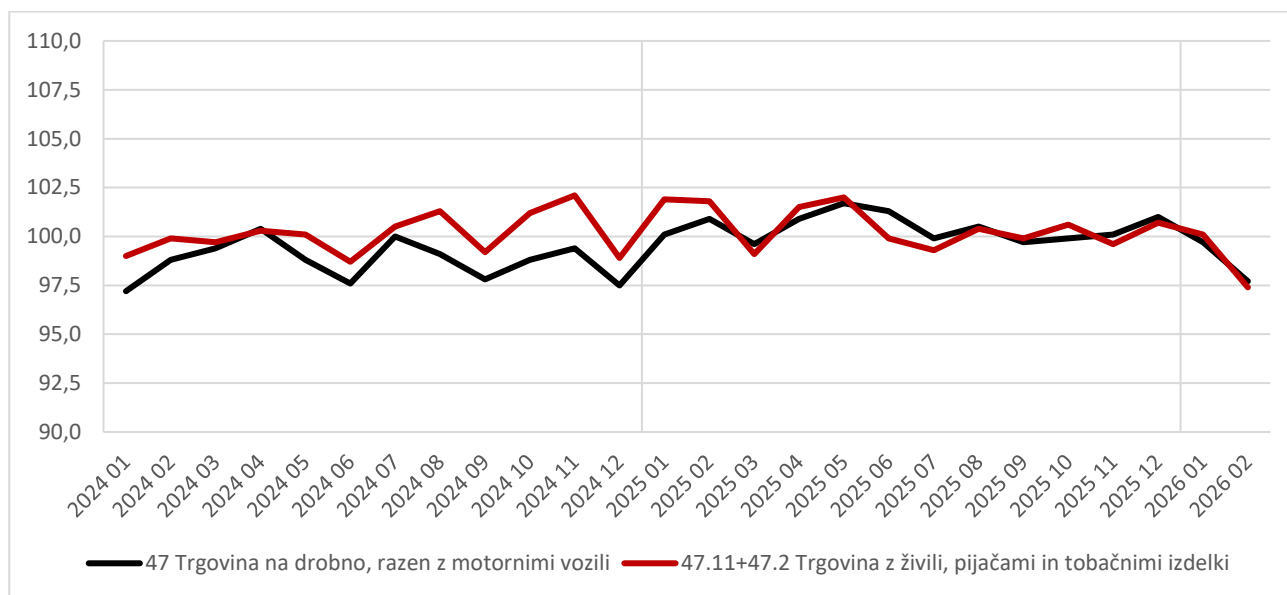
Začetek leta 2026 zaznamuje precejšnje ohlajanje potrošnje. Po rahli rasti prihodkov ob koncu leta 2025 se je trend v prvih dveh mesecih letos obrnil. Prihodki v trgovini na drobno so bili februarja nižji za 3,5 % kot leto prej. To kaže, da se je potrošnja ponovno začela precej umirjati.

K upadu prihodkov v trgovini na drobno največ prispeva padec v trgovini z živili. Prihodki v tem segmentu so se znižali za 4,6 %, kar je precej nenavadno, saj gre za del potrošnje, ki je običajno stabilnejši. Kljub občutnemu dvigu minimalne plače letos višje potrošnje ni bilo. Celo nasprotno, prihodki so se znižali. Pri tem ne gre za širši evropski trend, ampak za specifično slovensko gibanje. Medtem ko so se prihodki v EU v povprečju povečali za 1,3 %, Slovenija beleži enega izmed največjih padcev. Razloge za to je treba iskati predvsem doma.

Eden ključnih razlogov za upad prihodkov ostaja poslabšana konkurenčnost slovenskega poslovnega okolja, ki je povezana tudi z visoko obdavčitvijo dela. Odliv kupne moči v sosednje države je še naprej močno prisoten, pri čemer pomembno vlogo igra davčna politika. Stroški dela v trgovini so v Sloveniji že nad povprečjem EU, med sosednjimi državami pa so višji le v Avstriji. Poleg tega so bili prihodki v začetku lanskega leta deloma višji tudi zaradi nakupov hrvaških potrošnikov na našem trgu, letos tega povpraševanja ni več.

Ob tem se kaže, da se kljub približno 16-odstotnemu dvigu minimalne plače ta ni odrazil v višji potrošnji. Po naši oceni je to predvsem posledica večje previdnosti potrošnikov ter dejstva, da je učinek dviga na razpoložljivi dohodek bistveno nižji od rasti bruto plače, tudi zaradi visoke obdavčitve dela. Davčna politika ima torej vpliv na obseg potrošnje.

Graf: Indeksi realnega prihodka v trgovini na drobno (G 47) in trgovini na drobno z živili (G 47.11 + 47.2) (100 – povprečje leta 2021)

Vir: SURS, preračun: TZS, april 2026

Znižanje DDV za osnovna živila mora biti sistemski ukrep, saj odliv kupne moči v sosednje države postaja opaznejši problem

Na Trgovinski zbornici Slovenije ponovno izpostavljam pomen znižanja DDV na nekatera osnovna živila na 4,5 %. Takšen ukrep ne bi smel biti omejen le na krizne razmere, ampak bi moral postati trajnejši. Večina sosednjih držav že uspešno uporablja nižje stopnje DDV, na Hrvaškem in Madžarskem ta stopnja znaša 5 %, v Italiji med 4 in 5 %, Avstrija uvaja 4,9 % stopnjo. Takšni ukrepi pogosto vplivajo tudi na pričakovanja potrošnikov, še preden začnejo veljati.

Na pomislek, da bi morebitno znižanje DDV ostalo v maržah trgovcev, odgovarjamo, da obstoječi regulatorni mehanizmi, kot so popis zalog ob spremembi davčnih stopenj in sistem davčnih blagajn, omogočajo učinkovit nadzor nad prenosom davčne spremembe v cene. Znižanje DDV bi neposredno vplivalo na kupno moč potrošnikov in zmanjšalo odliv v sosednje države.

V marcu 2026 še brez bistvenih dvigov cen v Sloveniji

Slovenska inflacija v marcu ostaja zmerna, vendar se obetajo novi pritiski. Na letni ravni je znašala 2,5 %, na mesečni ravni pa so se cene zvišale za 0,2 %. Umirjena ostaja tudi rast cen hrane in brezalkoholnih pijač (2,6 %), ki so se na mesečni ravni celo nekoliko pocenile (-0,2 %). Za zdaj domači inflacijski pritiski niso izraziti. Čeprav so se cene goriv nekoliko zvišale (dizel za 2,9 %, bencin za 2,4 %), to še ne vpliva bistveno na splošno rast cen. Večji del pritiskov prihaja iz tujine, predvsem zaradi višjih stroškov transporta.

Na mednarodnih trgih so se zaradi dražjih energentov podražile nekatere surovine, zlasti gnojila, plastična embalaža, plin in naftni derivati. Dražijo se tudi ladijski prevozi, medtem ko cene električne energije za zdaj ostajajo stabilne. Današnje premirje na Bližnjem vzhodu je sicer takoj znižalo borzne cene naftnih derivatov za okoli 15 %.

Po zadnjih razpoložljivih informacijah trgovcev še ne beležimo težav z dobavami izdelkov kot posledicami krize na Bližnjem vzhodu. Prav tako se posledice te naftne krize še ne zrcalijo v višjih cenah izdelkov na prodajnih policah. Kljub temu pa pričakujemo, da bodo dobavitelji trgovcem v naslednjih mesecih posredovali tudi nove predloge cenikov zaradi višjih cen energentov, transporta, embalaže, gnojil, pri čemer pa se bo to odrazilo tudi v cenah izdelkov na prodajnih policah z eno-dvomesečnim zamikom, saj običajno po prejemu predlogov višjih cenikov sledijo pogajanja med trgovci in njihovimi dobavitelji.

Poziv k fleksibilnejši davčni politiki in interventnim ukrepom

Pozivamo k takojšnjim in celovitim interventnim ukrepom, ki morajo vključevati:

1. **Fleksibilnejši sistem oblikovanja cen naftnih derivatov:** Obstoječi sistem je preveč rigid in ne omogoča hitrega odzivanja na spremembe na trgu.
2. **Znižanje dajatev na kmečko nafto.**
3. **Zadržanje DDV pri naftnih derivatih v absolutnem znesku:** S tem bi preprečili neplaniran prihodek državnega proračuna ob drastičnih spremembah cen nafte na borzi.
4. **Povečanje vračila trošarine avtoprevoznikom in skrajšanje intervala plačila.**

Analiza podatkov nedvoumno potrjuje, da slovenski potrošniki in podjetja ne trpijo zaradi pomanjkanja volje, temveč zaradi neustrezne podpore. Dokler bo davčno okolje ostajalo med najbolj obremenjenimi v regiji in dokler regulatorni mehanizmi ne bodo sledili dinamičnim tržnim razmeram, bo Slovenija nadaljevala z izgubljanjem kupne moči v sosednje države, kar je potrebno čimprej zajezi.

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE